

Vlaams
Parlement

stuk **877** (2010-2011) – Nr. 2
ingediend op 17 juni 2011 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van mevrouw Sabine Poleyn en de heren Wilfried Vandaele, Chokri Mahassine, Carl Decaluwe, Marc Hendrickx, Paul Delva en Philippe De Coene

betreffende de opwaardering van
de buitenlandberichtgeving in de Vlaamse media

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door de heer Bart Caron

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Philippe De Coene.

Vaste leden:

de heren Carl Decaluwe, Paul Delva, Johan Verstreken, Veli Yüksel;
de heren Erik Arckens, Johan Deckmyn, Wim Wienen;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Herman Schueremans;
de heren Philippe De Coene, Chokri Mahassine;
de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

de heer Ludwig Caluwé, de dames Martine Fournier, Vera Jans, Tinne Rombouts;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, Wim Van Dijck;
de heren Peter Gysbrechts, Bart Tommelein;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Patrick Janssens;
de heren Wilfried Vandaele, Kris Van Dijck;
mevrouw Ulla Werbrouck;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Stukken in het dossier:

877 (2010-2011) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media besprak op 7 en 14 juni 2011 het voorstel van resolutie betreffende de opwaardering van de buitenlandberichtgeving in de Vlaamse media.

Het voorstel van resolutie werd op 7 juni 2011 toegelicht in de commissie. Op 14 juni werd het besproken en gestemd.

1. Toelichting van het voorstel van resolutie door mevrouw Sabine Poleyn

Mevrouw *Sabine Poleyn* stelt vast dat we leven in een geglobaliseerde samenleving, met veel communicatiemogelijkheden. Niettemin wordt in de klassieke media steeds minder aandacht besteed aan het buitenland, niet alleen in de klassieke nieuwsprogramma's maar ook daarbuiten. Vooral de aandacht voor het Zuiden is minimaal en zeer stereotiep.

Deze paradox kwam zes jaar geleden al aan bod in deze commissie. De Vlaamse Regering ging in op een aantal suggesties uit het voorstel van resolutie betreffende het opstellen van een Vlaams mediaplan voor het Zuiden (*Parl. St.* VI. Parl. 2004-05, nr. 397/1). De Noord-Zuidpersprijs werd ingevoerd en er werd steun verleend aan IPS, een onafhankelijk agentschap voor wereldnieuws, en aan het wereldtijdschrift *Mo**.

Deze problematiek blijft echter bestaan. In opdracht van het Vlaams Vredesinstituut hebben onderzoekers van de Universiteit Antwerpen nagegaan wat de stand van zaken op dit ogenblik is. Uit dit onderzoek bleek dat niet alleen het aandeel buitenlands nieuws beperkt is, maar dat er vaak ook wat mis is met de inhoud. Het buitenlands nieuws blijft vaak beperkt tot dramatische gebeurtenissen en tot bepaalde regio's. Daardoor wordt het moeilijk om een genuanceerd beeld te krijgen van wat er zich afspeelt in de rest van de wereld.

Mogelijke verklaringen zijn de concurrentie op de mediamarkt, de popularisering en de commercialisering. Vanuit de mediawereld wordt soms gezegd dat de kijker geen buitenlands nieuws wil, maar dat wordt door geen enkel onderzoek bevestigd. De kijker gaat wel uit eigen interesse op reis naar de andere kant van de wereld.

Uit het onderzoek blijkt dat de attitude bij de mediaconsumenten nochtans wel degelijk beïnvloed wordt door het buitenlandse nieuws dat ze krijgen. Ze verwijst daarvoor naar de discussie over het extremisme bij moslimjongeren tegenover joden.

Mevrouw Poleyn onderzocht hoe men ervoor kan zorgen dat er niet alleen meer aandacht wordt besteed aan het buitenland, maar dat ook de kwaliteit van de berichtgeving er op vooruitgaat. De term buitenland verwijst uiteraard niet alleen naar het Zuiden, maar ook naar de Europese Unie en de andere Europese landen en naar de andere gemeenschappen en gewesten in ons land.

Het voorstel van resolutie doet een aantal suggesties: het versterken van de Vlaamse informatieknooppunten, het stimuleren van de internationale journalistiek, de wereldvorming voor de toekomstige journalisten en het stimuleren van netwerkvorming met buitenlandse journalisten. Meestal gaat het dus om stimulansen. De Vlaamse overheid kan niet verder gaan dan dat, behalve dan voor de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT). De resolutie betreffende een Vlaams mediaplan voor het Zuiden vroeg reeds meer aandacht voor buitenlandse berichtgeving bij de VRT. Het is goed dat dit erkend wordt als een prioriteit. Hierover bestaat echter weinig structureel onderzoek. Er is alleen een analyse van de televisiejournaals van de VRT en de Vlaamse Televisiemaatschappij (vtm). Het zou goed zijn het wetenschappelijk onderzoek hierover te bundelen en aan te sturen.

2. Algemene bespreking

De heer *Bart Tommelein* gaat volledig akkoord met de doelstellingen van het voorstel van resolutie en zal het goedkeuren. Hij wil wel van de indieners vernemen wat het verschil is tussen de nieuwe werkbeurs Buitenland en de bestaande werkbeurs Internationaal. Verder pleit hij ervoor dat de resultaten van de projecten duidelijk worden gemaakt, want het Fonds Pascal Decroos mag niet als alibi dienen voor redacties om zelf niet te investeren in buitenlandberichtgeving.

Misschien zijn de bepalingen erover in het bestaande protocol te vrijblijvend. Hoewel een evenwicht nodig is tussen de voorwaarden van evenwichtige berichtgeving en het behoud van de redactionele onafhankelijkheid, suggereert de heer Tommelein toch om na te denken over een concreet aandeel buitenlandse berichtgeving in de opleidingsprojecten.

Het lid herinnert aan het voorstel van resolutie van Open Vld betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio-en Televisieomroeporganisatie en de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1121/1*), waarin hij bijzondere aandacht vraagt voor buitenlandberichtgeving en onderzoeksjournalistiek. Dat klinkt misschien vrijblijvend, maar te strenge inhoudelijke maatstaven kunnen tegenover de autonomie van redacties komen te staan. Omzichtigheid is wenselijk.

Ook de heer *Bart Caron* ondersteunt het voorstel, waarvan de inhoud zeer grondig en volledig is uitgewerkt. Ook in het voorstel van resolutie van Groen! betreffende de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1051/1*) was trouwens een dergelijke passage opgenomen. Het lid pleit voor bijzondere aandacht voor de instrumenten waarover het Vlaams Parlement beschikt, zoals de beheersovereenkomst, opleiding en het Fonds Pascal Decroos. De VRT kan op dit punt het verschil maken met de andere aanbieders.

De spreker herinnert aan zijn eerdere pleidooi voor de steun aan vaste buitenlandcorrespondenten en de samenwerking met commerciële omroepen op dit vlak, al beseft hij dat die zeer moeilijk is. Ook gedeeld gebruik van apparatuur is een mogelijkheid. Het lid erkent ook het gevaar waar de heer Tommelein op wijst: overheidssteun als stimulans om zelf niet meer te investeren. Waakzaamheid is geboden.

Mevrouw *Sabine Poleyn* erkent dat de werkbeurs Buitenland hetzelfde is als degene die nu al bestaat. Het gaat echter om een signaal van het parlement dat het dit goed vindt en verder wil ondersteunen. Daarnaast is het fundamenteel dat dit onderwerp aan bod komt in de opleiding, zelfs al wordt dit niet door iedere toekomstige journalist gevolgd.

Het lid besluit dat het voorstel tegelijk gericht is op het eigen instrumentarium van het parlement en op de vrije media, die aandacht moeten hebben voor de rest van de wereld. Probleem is immers dat de klassieke media – met name de meest populaire kranten – geen structurele plaats toekennen aan buitenlandberichtgeving, al is het voorstel daar niet specifiek op gericht is. Mevrouw Poleyn hoopt wel dat die het signaal opvangen, want ze gelooft niet in het argument dat de mensen daar niet in geïnteresseerd zijn. Doel is het vergroten van de verbondenheid.

De fractie van de heer *Wim Wienen* zal zich onthouden. Hij erkent dat die aandacht voor het buitenland nodig is, maar dat is de verantwoordelijkheid van de redacties. Dat dit vanzelf leidt tot meer verbondenheid in de wereld, wordt volgens hem door de dagelijkse realiteit tegengesproken.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Philippe DE COENE,
voorzitter

Bart CARON,
verslaggever